

Povod za ovaj razgovor bila je nedavna »blic«-posjeta Ribnjačarstvu »Poljana« (13. 3. 1990), posebno uvid u završetak radova na rekonstrukciji bivših površina predgrijališta, mrestilišta i matičnjaka u manje kazete sa većom dubinom vode i aeracijom radi uzgoja većih količina mlađa po jedinici površine.

Pitanje: Dozvolite da prvo pitanje bude o nedavnoj reorganizaciji Radne organizacije i imenovanju na dužnost direktora?

Odgovor: To je sada već prošlost. Bilo je dosta naporno. Poznato je da je »Poljana« kao ribnjačarstvo oduvijek dobro i primjerno poslovala. Tako je i sada, možda posljednjih godina i najbolje. Time hoću reći da naša »dioba« nije, na svu sreću, negativno utjecala na poslovanje da bi sada bili u krizi kao što se to u više slučajeva dešavalo kod reorganizacija u radnim organizacijama.

Kad govorimo o razdiobi i reorganizaciji radne organizacije, htio bih podsjetiti na nedavnu prošlost. Ribnjačarstvo »Poljana«, u želji za proširenjem djelatnosti, sagradilo je 1978. godine punionicu kisika, a nešto kasnije i acetilena, te ostalih vrsta tehničkih plinova sa kompletnom distribucijom. Razvojem distribucije i djelatnosti sa tehničkim plinovima pojavila se i tendencija osamostaljivanja po jedinaca da bi s vremenom prerastao u tadašnje zurovske mogućnosti i u potpunosti se ostvario. Provođenjem tadašnjih zakonskih mjera i tumačenja po ZUR-u dio radnika zaposlenih u »Tehničkim plinovima« proveo je referendum i izdvojio se iz RO u OOUR. Preostali dio radnika formirao je drugi OOUR pod nazivom »Ribnjačarstvo«. Zajedničke službe ostale su kao Radna zajednica Radne organizacije sa dva OOUR-a. U vezi s ovom problematikom bilo je dosta natezanja. Radnicima Ribnjačarstva »Poljana« koji su osnovali ovaj pogon i izdvojili u njega na uštrb osobnih dohodaka, teško je bilo posmatrati kako će njihov trud i ulaganja otići u nepovrat.

U toku 1989. godine ponovno je došlo do potpune reorganizacije RO, tako da je OOUR »Tehnički plinovi« pokrenuo inicijativu za izdvajanje iz Radne organizacije u samostalno preduzeće. Povodom to-

Mirkom Cicvarom

ga izvršena je i diobena bilanca pa je OOUR »Tehnički plinovi« bio jedan od prvih u općini Pakrac, koji se izdvojio iz RO i osnovao samostalno poduzeće sa potpunom odgovornošću. Izdvajanjem navedenog OOUR-a u samostalno poduzeće Ribnjačarstvo »Poljana« sa preostalim dijelom ljudi u Radnoj zajednici integriralo se i preregistrovalo se 28. 9. 1989. u Društveno poduzeće Ribnjačarstvo »Poljana«.

Razumije se da sam sticajem okolnosti i sam aktivno učestvovao u tim događajima. Došao sam u ovu firmu 11. 10. 1965. i u njoj sam prošao sve faze rukovođenja od tadašnjeg pomoćnika (pristava) preko tehničkog rukovodioca, rukovodioca proizvodnje, vršioca dužnosti direktora radne organizacije, vršioca dužnosti direktora OOUR-a, te direktora OOUR-a sve do sadašnje funkcije direktora društvenog poduzeća.

Pitanje: Zahvaljujem na uvodu u vezi s organizacionim stanjem, a sada nešto o proizvodno-finansijskom poslovanju?

ODGOVOR: Proizvodnja slatkovodne ribe u DP »Ribnjačarstvu 'Poljana'« planom za 1989. godinu bila je planirana 1,750.000 kg. Ostvarena je sa sa 1,736.545 kg, što je 0,77% manje od plana. Smatram da je proizvodnja zadovoljavajuća s obzirom na teškoće s kojima smo se susretali. Od navedene proizvodnje realizovano je 1,127.906 kg, od čega u izvoz 302.951 kilogram. Financijsko je stanje zadovoljavajuće jer su svi efekti postignuti vlastitim obrtnim sredstvima i nemamo dugova.

Pitanje: Vi ste u protekloj godini, koliko sam informisan, unatoč svih poteškoćama i reorganizacijama išli u rekonstrukciju?

Odgovor: Reorganizacijom i preregistracijom u dva samostalna poduzeća, ovo poduzeće sa zaposlenim kadrovima i radnim ljudima bilo je prinuđeno da traži rješenja što se tiče kvalitetnijeg privredivanja i stjecanja dohotka. S obzirom na to da na području gdje je locirano ovo ribnjačarstvo nema više mogućnosti proširenja proizvodnih ribnjačarskih površina koje bi se mogle privesti namjeni ribarske proizvodnje, odlučili smo se na neke druge kvalite-

te. Postojeće površine rastilišta, mrestilišta i zimnjaka u godini dana iskorišteni su samo četiri mjeseca, pa bi ih trebalo rekonstruirati i prilagoditi intenzivnoj proizvodnji uz primjenu savremene tehnologije. Poslije odobrenja organa upravljanja ideju sam predložio profesoru doktoru Nikoli Fijanu sa Veterinarskog fakulteta Zagreb i zamolio ga da nas posjeti kako bismo zajednički pokušali realizirati ideju. On je sa svojim saradnicima napravio prijedlog i kompletnu dokumentaciju idejno-tehničkog rješenja. Izradom i prihvatanjem idejno-tehničkog rješenja i ekonomske opravdanosti prišlo se izradi izvedbenog projekta pod nazivom: PRIVOĐENJE POSTOJEĆIH POVRŠINA SUVREMENOM TEHNOLOGIJOM INTENZIVNOM UZGOJU I PROIZVODNJI MLAĐA SLATKOVODNIH RIBA NA »RIBNJAČARSTVU POLJANA«. Ovog delikatnog i odgovornog zadatka prihvatili su se stručnjaci VRO Zagreb – OOUR »Vodoprivreda« Daruvar sa glavnim i odgovornim projektantom ing. Kepdžija Milićem-Mićom na čelu. On je dao truda prilikom projektiranja. Projekat je ocijenjen višom ocjenom i svim pohvalama. Izradom navedenih elaborata i dokumentacije ocijenili smo da s 50% udjela vlastitih sredstava u ovoj investiciji možemo ići sami. Za ostalih 50% sredstava morali smo izvore potražiti na nekoj drugoj strani. Dokumentaciju smo priložili Agroindustrijskoj zajednici Zagreb, Privrednoj komori Hrvatske i Komitetu za plan i analizu SR Hrvatske. Navedene su ustanove razmotrile naše programe i ocijenile ih pozitivno kao jedan od najkvalitetnijih programa u slatkovodnom ribarstvu i odobrile nam razliku sredstava za zatvaranje financijske konstrukcije koja je 26. 6. 1988. iznosila 510 starih milijardi.

Završetkom ovih radnji prišlo se licitaciji i odabiru izvođača radova. Od šest ponuđača odabrana je VRO Zagreb – RO »Hidroregulacija« iz Bjelovara. S obzirom na to da su obavljene sve predradnje i potpisani ugovori, pristupilo se izvođenju radova uz naplatu vrijednosti radova u 100%-tnom avansu bez klizne skale sa predajom objekta »ključ u ruke«. Radovi su započeti 1. 7. 1989. i ovih dana obavljen je tehnički prijem objekta. Komisija za tehnički prijem dala je visoko pozitivno mišljenje o kvaliteti i estetskom izgledu izvedenih radova.

Pitanje: Nakon što smo detaljno opisali postupak i pristup rešavanju ideje, koja je bila namjena i što se željelo postići ovim objektom?

Odgovor: Objekt obuhvaća površinu od 24 hektara vodene površine raspoređene u 28 kazeta različitih veličina s prosječnom dubinom vode 2,80 metara. Na tim površinama provedena je elektrifikacija, sagrađena je makadamska cesta dugačka 3,8 kilometara, sagrađen je glavni izlovni bazen s osveživačem vode za izlov ribe na jednom mjestu od 75% ukupne količine. U punoj proizvodnoj namjeni trebalo bi da objekt donosi ove učinke:

Prvo, oslobađanje 370 hektara postojećih površina na kojima smo do sada proizvodili mlađ. Trebalo bi da površine funkcioniraju za proizvodnju konzumne ribe, što bi značilo povećanje proizvodnje konzumne ribe od 33%. Ovim povećanjem proizvodnje konzumne ribe opskrbljivali bismo domaće i inozemno tržište u ljetnom razdoblju.

Drugo, cilj ovog objekta trebalo bi da bude proizvodnja zdravog i kvalitetnog ribljevog mlađa do dobi od godinu dana, uz intenzivnu njegu, prehranu i provođenje preventivnih mjera. Površine bi, morale davati prema tehnološkom elaboratu, 65 000 do 70 000 kilograma kvalitetnog mlađa prosječne težine 0,08 do 0,25 kilograma.

Može se očekivati da će rezultati ovog programa već ove godine donijeti rezultate.

Pitanje: Jesmo li u pravu ako zaključimo da su planovi »Ribnjačarstva 'Poljana'« ambiciozni i primjerni za šaransko ribnjačarstvo?

Odgovor: Naši planovi rađeni su na bazi velikog iskustva i sagledavanja daljnje perspektive. To počiva na postojećim proizvodnim kapacitetima, za koje smatram da su dosad bili potpuno neiskorišteni i da bi se tim kapacitetima trebalo kvalitetnije koristiti uz povećanje obveza stručnog tima i proizvodnih struktura. Dobrom i osmišljenom organizacijom i vođenjem proizvodnje siguran sam da uspjeh neće izostati. Ovakva će opredjeljenja pozitivno djelovati i donositi dobre rezultate, kao i veću motiviranost radnika i zalaganje na radu.

Mr. ILIJA BUNJEVAC, dipl. inž.